

Doğumsal Katarakt (Konjenital Katarakt)

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

Doğuştan katarakt nedir?

Doğuştan katarakt, bir veya her iki gözün lensinin doğumda mevcut olan bulanıklığını ifade eder. Normalde göz mercekle kristal berraklığındadır. Kataraktın bazı formları hafiftir (mercekte küçük noktalar) ve ilerlemez. Bu küçük formlar görmeyi engellemez. Bununla birlikte, diğer formlar lensin tamamen bulanıklaşmasıyla ortaya çıkar veya hafif başlar ve zamanla ilerler. Bu formlar ciddi görme sorunlarına yol açabilir.

Doğumsal katarakt nasıl oluşur?

Doğumsal katarakt birçok nedenden dolayı ortaya çıkabilir. Ailede doğumsal katarakt öyküsü olduğunda, doğumsal kataraktlı bir bebek sahibi olma riskinin daha yüksek olduğu bilinmektedir. Bazen katarakt Down sendromu gibi bir sendromun parçasıdır. Down sendromlu kişilerde fazladan 21 numaralı kromozom bulunur. Kromozomlar genetik bilgi paketleridir. Paketlerin sayısındaki veya bilginin kendisindeki değişiklikler genetik hastalıklara neden olabilir. Doğumsal katarakt, bu tür değişikliklerin neden olduğu birçok genetik hastalıkta görülmüştür.

Daha nadir olarak, doğumsal katarakt metabolik sorunların (vücudumuzun bir şeyleri işleme biçimindeki bir değişiklik), diyabetin veya hamile annenin coumadin türevleri (kan sulandırıcı haplar) gibi bazı ilaçları almasının bir sonucudur. Annenin hamilelik sırasında kızamık veya kızamıkçık gibi enfeksiyonlar geçirmesi durumunda da doğumsal katarakt oluşma riski vardır. Doğumsal katarakta yol açabilecek daha önce bahsedilen tüm bu nedenlere rağmen, bir bebeğin doğumda kataraktlı olmasının nedeni sıklıkla bulunamamaktadır.

Daha fazla test yaptırmalı mıyım?

Bebeğin başka anomalileri olup olmadığını veya tek sorunun katarakt olup olmadığını görmek için hamilelik sırasında bebeğin özel/ileri düzey ultrasonografisinin yapıp yapılamayacağını öğrenebilirsiniz. Başka anomaliler varsa, genellikle bir genetik uzmanına danışılması önerilir. Kataraktın nedeninin belirli genetik değişiklikler olup olmadığını görmek için size amniyosentez testi önerilebilir. Amniyosentez, bebeğin çevresindeki kesedeki sıvının bir kısmını almak üzere karnınıza yerleştirilen ince bir iğne kullanılarak yapılır. Az da olsa düşük riski vardır (yapılan her 200 amniyosentez için 1'den az düşük) ve bazı kadınlar bebeklerini kaybetme korkusuyla bu işlemi yaptırmamayı tercih etmektedir. Tüm durumlar amniyosentez ile teşhis edilemeyebilir

Doğumsal Katarakt (Konjenital Katarakt)

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

ve tüm anomaliler ultrasonda görülemeyebilir. Bununla birlikte, ultrasonda başka anomali görülmezse ve invaziv testler normal sonuçlar verirse, kataraktın izole edilmesi muhtemeldir.

Hamilelik sırasında nelere dikkat edilmelidir?

Başka bir anomali yoksa, hamilelik kontrollerinizi normal şekilde planladığınız gibi yaptırabilirsiniz. Başka anomaliler varsa, bakımınızdaki değişiklikler bunların ne olduğuna ve ne anlama geldiğine bağlı olacaktır.

Doğduktan sonra bebeğim için ne anlama geliyor?

Katarakt şiddetliyse, bebek etkilenen gözünden iyi göremeyecektir. Bu da bebeğin beyninin ve gözlerinin birlikte çalışmasını zorlaştırır. Eğer beyin katarakt nedeniyle gözden dünyanın net görüntülerini alamazsa, beyin aldığı görüntüleri nasıl yorumlayacağını öğrenemez.

Mercek ameliyatla değiştirilmezse, etkilenen gözün görüşü düzeltilmez ve beyin o gözün daha düşük kaliteli görüntüsünü bastırır ve çoğunlukla daha net görüntüyle çalışır. Bu durum körlük, ambliyopi ("göz tembelliği" olarak da adlandırılır), nistagmus (gözlerin hızlı ve kontrol edilemeyen hareketi), şaşılık (gözlerin düzgün hizalanmaması ve farklı yönlere bakması) veya bakışları nesnelere üzerinde sabitleyememe gibi sorunlara yol açabilir.

Ameliyatlara artık yaşamın ilk birkaç ayı içinde yapılabildiğinden, görsel sonuç ve yaşam kalitesi genellikle iyidir. Ameliyat edilen gözün görüşünün göze yerleştirilen yapay bir lens, kontakt lens veya gözlük ile düzeltilmesi gerekecektir. Uzun süreli takip ve gözün bir göz uzmanı tarafından sık sık izlenmesi genellikle tavsiye edilir.

Küçük göz (mikroftalmi olarak adlandırılır) gibi başka göz anomalileri varsa bebeğin görmesi o kadar iyi olmayabilir. Katarakt genetik bir durumun, bir sendromun parçası olduğunda veya başka anomaliler olduğunda bebek doğumdan sonra daha fazla sorun yaşayabilir. Bebeğin ne kadar iyi olacağı bu diğer sorunlara bağlıdır.

Tekrar olur mu?

Katarakt sadece bir tarafta olduğunda, aile öyküsü olmadığında ve başka herhangi bir anomali bulunmadığında, kataraktlı başka bir çocuk sahibi olma riski düşüktür. Bununla birlikte, kesin riski tahmin etmek zordur ve bir genetik uzmanına danışmak bunu çözmede yardımcı olabilir. Katarakt genetik bir durumun veya sendromun bir parçasıysa, tekrar ortaya çıkma riski o özel duruma bağlıdır. Bu durumda, bir genetik uzmanına danışılması şiddetle tavsiye edilir. Katarakta bir enfeksiyon neden olduysa, tekrarlama olasılığı çok düşüktür.

Doğumsal Katarakt (Konjenital Katarakt)

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

Başka hangi soruları sormalıyım?

- Bir gözü mü yoksa her iki gözü mü etkiliyor?
- Bu ciddi bir katarakt formuna benziyor mu?
- Görünürde başka anomaliler var mı?
- Amniyosentez gibi başka testler gerekiyor mu?
- Ne sıklıkla ultrason muayenesi yaptıracağım?
- Nerede doğum yapmalıyım?
- Bebek doğduktan sonra en iyi bakımı nerede alacak?
- Bebeğim doğduğunda onunla ilgilenecek doktor ekibiyle önceden tanışabilir miyim?

Yasal Uyarı:

Bu broşürün içeriği sadece genel bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Temel almanız gereken tıbbi tavsiye niteliğinde değildir. Bu broşürde yer alan içeriğe dayanarak herhangi bir eylemde bulunmadan veya herhangi bir eylemden kaçınmadan önce bireysel durumunuzla ilgili olarak profesyonel veya uzmanlaşmış bireysel tıbbi tavsiye almalısınız. Broşürlerimizdeki bilgileri güncellemek için makul çabayı göstermemize rağmen, broşürümüzdeki içeriğin doğru, eksiksiz veya güncel olduğuna dair açık veya dolaylı hiçbir beyan, garanti veya taahhütte bulunmamaktayız.

Güncelleme Ocak 2021